

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **M. F.,** proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,** se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 7. 2017, č. j. 4 Ad 21/2017 – 11,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 8. 3. 2017, č. j. 740 506 4436/315-TV, jímž bylo podle § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, k námitkám žalobce zcela změněno rozhodnutí žalované ze dne 26. 9. 2016, č. j. 740 506 4436, tak, že se žalobci v souladu s § 56 odst. 1 písm. b) a § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zvyšuje ode dne 5. 5. 2016 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně.

[2] Usnesením ze dne 31. 7. 2017, č. j. 4 Ad 21/2017 – 11, městský soud postoupil věc Krajskému soudu v Brně. V odůvodnění usnesení městský soud uvedl, že z podané žaloby zjistil, že žalobce má sice trvalý pobyt na P. 10, avšak tato adresa je čistě formální, neboť se fakticky zdržuje a přijímá korespondenci, tj. má bydliště na adrese K. R. 3704/37, K. Jeho bydliště je tak v obvodu Krajského soudu v Brně. Proto věc podle § 7 odst. 5 s. ř. s.

postoupil Krajskému soudu v Brně jako soudu věcně i místně příslušnému k vyřízení této věci.

II.

[3] Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost. V ní uvedl, že pokud se řídí místní příslušnost soudu podle sídla žalované, které je v Praze, pak je k řízení o jeho žalobě příslušný Městský soud v Praze.

III.

[4] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Podstatou kasační stížnosti je nesouhlas stěžovatele s postoupením jeho věci Krajskému soudu v Brně.

[7] V nyní posuzované věci je třeba vyjít z toho, že v případě věcí důchodového pojištění se neuplatní obecné pravidlo pro určení místní příslušnosti uvedené v § 7 odst. 2 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany.

[8] Místní příslušnost soudů ve věcech důchodového pojištění upravuje § 7 odst. 3 s. ř. s., podle kterého je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště nebo sídlo, popřípadě v jehož obvodu se zdržuje.

[9] Podle § 7 odst. 5 věty první s. ř. s. není-li soud, u něhož byl návrh podán, k jeho vyřízení místně příslušný, postoupí jej k vyřízení soudu příslušnému.

[10] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2004, č. j. Nad 79/2004 - 25, publ. pod č. 371/2004 Sb. NSS, se za bydliště fyzické osoby podle § 7 odst. 3 s. ř. s. považuje „*místo, kde tato osoba bydlí s úmyslem se zde trvale zdržovat (...). Určení místní příslušnosti podle pravidla druhého, tj. podle místa, kde se navrhovatel zdržuje, se uplatní teprve tehdy, když místní příslušnost krajského soudu nelze určit podle pravidla prvého, tj. podle místa bydliště žalobce, a to např. proto, že v České republice neexistuje žádné místo, kde by žalobce bydlel s úmyslem zdržovat se zde trvale.*“ Pro určení místní příslušnosti je tak v daném případě rozhodující, co se rozumí pod pojmem „bydliště“ stěžovatele, zda jeho trvalé bydliště, či jím uvedená korespondenční adresa.

[11] Podle komentáře správního řádu soudního „*bydlištěm zákon označuje místo (...) kde osoba bydlí, tj. kde se trvale zdržuje. Při určování místní příslušnosti podle bydliště osoby tak rozhoduje faktický stav, který nemusí být totožný s ohlašovaným pobytem podle správních předpisů.*“ (Vopálka, V., Mikule, V., Šimůnková, V., Šolín, M. Správní řád soudní.

Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, str. 16). Rovněž dostupné komentáře občanského soudního řádu k pojmu „bydliště fyzické osoby“, kteréžto určuje její obecný soud, vychází z toho, že bydlištěm se rozumí místo pobytu, tedy místo, ve kterém se daná osoba zdržuje s úmyslem zdržovat se zde trvale. Tento pojem nelze zaměňovat s pojmem „trvalý pobyt“, jejž užívají předpisy, které upravují evidenci obyvatel. Rozhodující tedy není, kde je fyzická osoba přihlášena k pobytu, ale její bydliště skutečné, faktické. Tím je třeba rozumět obec nebo městský obvod, kde daná osoba bydlí s úmyslem se zde trvale zdržovat, tedy kde má byt, rodinu nebo kde pracuje, jestliže zde také bydlí. Rovněž podle konstantní judikatury Nejvyššího soudu (srov. např. usnesení ze dne 2. 6. 2005, sp. zn. 30 Cdo 444/2004, dostupné na www.nsoud.cz) *„[o]bsah pojmu ‚bydliště' (...) není totožný s obsahem pojmu ‚trvalý pobyt', kterého užívají předpisy správního práva upravující evidenci obyvatel. Bydlištěm fyzické osoby se rozumí obec, resp. městský obvod, v němž tato osoba bydlí s úmyslem se zde trvale zdržovat.“*

[12] Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod, aby se od výše citované interpretace pojmu bydliště odchýlil, a dospěl k závěru, že bydlištěm fyzické osoby podle § 7 odst. 3 s. ř. s. je místo, kde tato osoba bydlí s úmyslem zdržovat se zde trvale. Při určování místní příslušnosti soudu podle bydliště osoby tak rozhoduje faktický stav, který nemusí být totožný s ohlašovaným pobytem podle správních předpisů.

[13] V nyní posuzovaném případě uvádí stěžovatel konstantně jako adresu pro doručování správních i soudních rozhodnutí adresu v K. Na této adrese také příchozí poštu prokazatelně přebírá a označil ji jako místo, kde se primárně zdržuje a má v úmyslu se dále zdržovat (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. Nad 473/2014 – 23).

[14] Lze tedy uzavřít, že místně příslušným soudem v posuzované věci je Krajský soud v Brně, protože se adresa faktického bydliště stěžovatele (K.) nachází podle přílohy č. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, v obvodu tohoto soudu. Městský soud proto nepochybil, když rozhodl o postoupení stěžovatelovi věci Krajskému soudu v Brně.

[15] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[16] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 10. října 2017

Mgr. David Hipšr
předseda senátu